

GIDA MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

Department of Food Engineering

Ders Sunumu

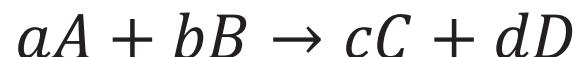
Dersin Adı: GM 203 – Enerji ve Kütle Denkliği

Dersin Hocası: Doç. Dr. Ahmet AKKÖSE

KÜTLE DENKLİĞİ

- ***Kararlı Halde Reaksiyonlu Açık Sistemler***

Bu denklemde:

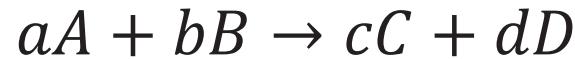
A ve B: Reaktantlar

C ve D: Ürünler

a, b, c, d: Stokiyometrik katsayılar (Denkleştirme)

KÜTLE DENKLİĞİ

Böyle bir reaksiyon denklemi için, «A maddesinin a molü ile B maddesinin b molü reaksiyona girmiş, C maddesinin c molü ile D maddesinin d molü kadar ürün oluşmuştur» ifadesi yazılabilir.

Tepkime doğru bir şekilde denkleştirilmiş ise aşağıdaki eşitlik yazılabılır:

$$a(M_{A_A}) + b(M_{A_B}) = c(M_{A_C}) + d(M_{A_D})$$

KÜTLE DENKLİĞİ

Örnek:

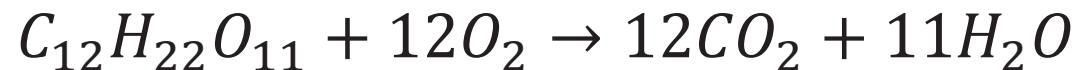
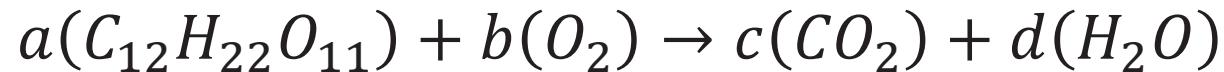
Biyokimyasal bir proseste laktoz ($C_{12}H_{22}O_{11}$: 342g/mol) oksijenle okside olmakta ve reaksiyon sonucunda CO_2 ve H_2O oluşturmaktadır. Proseste 200g laktoz kullanıldığına göre:

- Laktozun oksidasyonu için denklik ifadesini yazınız.*
- Laktozun tamamının tüketilmesi durumunda tüketilen O_2 ile oluşan CO_2 ve H_2O 'nun kütlesini hesaplayınız.*

KÜTLE DENKLİĞİ

Çözüm (a):

Çözüm (b):

$$\begin{aligned} M_{O_2} &= 200\text{g laktoz} \cdot \frac{1\text{ mol laktoz}}{342\text{ g laktoz}} \cdot \frac{12\text{ mol } O_2}{1\text{ mol laktoz}} \cdot \frac{32\text{ g } O_2}{1\text{ mol } O_2} \\ &\Rightarrow M_{O_2} = 224,56\text{g } O_2 \end{aligned}$$

KÜTLE DENKLİĞİ

$$M_{CO_2} = 200 \text{ g laktoz} \cdot \frac{1 \text{ mol laktoz}}{342 \text{ g laktoz}} \cdot \frac{12 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol laktoz}} \cdot \frac{44 \text{ g } CO_2}{1 \text{ mol } CO_2}$$

$$\Rightarrow M_{CO_2} = 308,77 \text{ g } CO_2$$

$$M_{H_2O} = 200 \text{ g laktoz} \cdot \frac{1 \text{ mol laktoz}}{342 \text{ g laktoz}} \cdot \frac{11 \text{ mol } H_2O}{1 \text{ mol laktoz}} \cdot \frac{18 \text{ g } H_2O}{1 \text{ mol } H_2O}$$

$$\Rightarrow M_{H_2O} = 115,79 \text{ g } H_2O$$

$$M_L + M_{O_2} = M_{CO_2} + M_{H_2O} \Rightarrow 200 + 225 = 309 + 116$$